

బృహత్కథ

రచన :
ధవళనాగేశ్వర్

తేబిలుముందు కూర్చుని కథవ్రాస్తున్నాను. ఎవరో గదిలోకి వస్తున్నట్లయింది. కలంక్రిందపెట్టి, వెనుకకు తిరిగిచూశాను. అరవైనవత్సరాల ముసలతను కర్ర చప్పుడు చేస్తూవస్తున్నాడు. “కథలువ్రాసే నాగేశ్వర్... నువ్వేనా...” అన్నారాయన కొంచం దగ్గరగావచ్చాక.

“అవును నేనే...నా జీవితం ఎప్పుడో సాహిత్యాని కంకితమైపోయింది. ఈ కుర్చీమీద కూర్చోండి....” అన్నా క్రిందకూర్చోబోతున్న ఆయనుద్దేశించి. “అక్కర లేదు నాయనా....” అంటూ నేలమీదే చతికిలబడ్డాడు. కర్రను క్రిందపడుకోపెట్టి, పైమీదున్న మాసిన తువ్వలు మడతలతో ముఖం తుడుచుకుంటున్నారు. సంభాషణ నడిపించడం నాకు చేతకాక ఆలోచిస్తున్నా - నా బుర్రకు అతనెవరో తట్టడంలేదు.

అతనే అందుకుని “నేనెవరా ? అని ఆలోచిస్తున్నావు. అంతేనా ? నాపేరు వైకుంఠం. రిచైర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచర్ని....” తనని తానే పరిచయం చేసుకున్నారు.... తగినపూర్ణదాలో.

“ఓహో. మీరా... మీ అమ్మాయిపెళ్ళికి రాలేక పోయాను...” అంటూ కథని క్రాయర్ లో పడేశాను.

“ఉద్ధరించావ్ .... నామీద అవాకులు చవాకులు కల్పించి ఎందుకు వ్రాశావు ? నేనిలా బ్రకకడం నీకీష్టం లేదా యేం ??...” సూటీప్రశ్న వేశారు వైకుంఠగారు. కవినిరంకుడుడని అతనికి తెలీదుకాబోలు.

“పదహారేళ్ళ మీ పాఠ్యతని, ఏబై సంవత్సరాల ముసలివాడికిచ్చి పెళ్ళిచెయ్యడం ; ఆమొండిచెయ్యి ముసలి పెండ్లికుమారుడి వద్ద తమరు ఐగువందలు పుచ్చుకోవడం ; ఏమంత సబబుగావున్నాయని ..” దైర్యం గానే అంటున్నాను.

“ఆగు నాతండ్రి ! నేను నాకూతుర్ని అమ్మాకున్నంత లోకసాయివాడినై పోయానా... ఇప్పుడు మగరాయుళ్ళను వేల వేలకు అమ్ముతున్న పెద్దలెవ్వరో...? వాళ్ళకి గడ్డిపెట్టే దమ్ములేవు నీకు...”

“మీరెన్ని చెప్పండి. మీరు చేసింది మోరసావం. అందుకే నేను కథగావ్రాశాను. నేనిప్పుడు వ్రాసినది కట్నాల నమస్యే....”

“నేను చేసింది పాపమో ; పుణ్యమో నీకేమి తెల్పు. అబ్బాయి ! నన్నడగకుండ నామీద అభాండాలు నిన్నెవరు వ్రాయమన్నారు...” డేమేజీ దావా వేస్తానంటూందాతని ముఖం.

“క్షమించండి...పోనీ యిప్పుడడుగుతున్నాను. శైల వియ్యండి...” నమ్రంగా అడిగేను.

“అలా దారిలోకి రానాయనా ! కాళ్ళిడుచుకుని, యింత దూరం అంచుకేవచ్చాను. శాంతంగా విను. అవసరమైతే వ్రాసుకో...” అని ముఖాన్ని ఓమారు భుజంమీదున్న చింకి తువ్వలుతో తుడుచుకుని ప్రారంభించారు వైకుంఠగారు.

....“నేను పదిసంవత్సరాల క్రిందట ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచరు గిరీసుండి రిచైరయ్యాను. నామొదటి యిద్దరు టాతుళ్ళకు కష్టపడి ఏలాగో పెళ్ళిళ్ళుచేశాను. అప్పుడు కట్నాలు లేవు కనుక సంబంధాలు మంచివే దొరికాయి. నాయేబైయ్యో పడిలో పాఠ్యతి జన్మించింది. ఆనాడు నేనెంత విచారించానో సర్వేశ్వరుడికి తెలుసు. పుట్టిన నాలుసంవత్సరాలకే తల్లిని దివికి పంపించింది. పాఠ్యతి ఇక నా అవస్థవేరే చెప్పాలా ? రిచైరైనా రాత్రి పగలు ప్రయివేటులు చెబితేనేగాని దినాలు గడిచేవికావు. ముసలికాలంకదూ. ఎన్నాళ్ళు ప్రయివేట్లు చెప్పేకత్తి వుంటుంది. ఐదేళ్ళయింది దృష్టి తగ్గింది. ఇక నాలాంటి వాడి జీవనోపాధికి మార్గమొక్కటే. నాలుగువీధులూ యాచించి తెచ్చేవాడిని, పాపం ! పాఠ్యతి నాకు ముసలి కాలంలో సంక్షణ విసుక్కుకుండా చేసేది. నాకడుపున పుట్టి ఏం సుఖపడింది. తన పదేళ్ళనాటినుండి నాకు చాకిరీచెయ్యడంతోనే సరిపోయేది..” కళ్ళనుండి ప్రవహించే, ఆశుధారలను తుడుచుకుని, మళ్ళా ప్రారంభించారు వైకుంఠగారు.

—“ఈరోజుల్లో స్కూలుపైనలు పోయినవాడికి వెయ్యిరూపాయలదానం కట్టండి. నాస్థితి చెప్పానుకదా! నేనెలా పాఠశాలకు వెళ్ళిచెయ్యగలను? ఏదో దాన దృష్టమో, దురదృష్టమో వెంకన్న పంతులు సంబంధం వచ్చింది. దాన్ని కాళ్ళతన్నుకుంటే మరొకటి వస్తుందని నమ్మకమేమిటి? నా యీ స్థితిలో బంధువులు దూరంగా వుంటారని చెప్పక్కరలేదనుకుంటూ. పాఠశాలకు పదహారేళ్ళు నిండాయి. గుమ్మందగ్గర సంస్కర్తలు తచ్చాడు తున్నారు వెళ్ళిచేసుకుందికి ఏ ఒక్కడికి కర్రెణాలు లేవు. కాని ఏదో కావాలిట. నాయనా! కడుపుకోసం యాచించినా, మానాన్నమ్మకునే అవినీతికి పాలుపడలేదు. నేనూ ఆలోచించే యీ సంబంధంచేశాను. నాకూతురి శ్రేయస్సు కోరేవాళ్ళు నాకన్నా యింకెవరున్నారు? అమ్మాయికి తిండికి గుడ్డికి లోటుండదు. వర్కుషాపువనిలో చెయ్యి పోయింది. అప్పటినుండి వాచ్ మేన్ గా పనిచేస్తూ, నాలుగొక్క సంపాదిస్తున్నాడు. వయసులో పెద్దవాడేమరి. చిన్నవాడెలా దొరుకుతాడు చెప్పు. ఏదో దానినో అయ్యకప్పగించాను కనుక నిశ్చింతగా నిద్రపోతున్నాను..”

“మీరు చెప్పేవి వింటూవుంటే జాలికల్లుతోంది. కాని మీరు వెంకన్నపంతులు దగ్గర బదులందలు పుచ్చుకోడంలో, ఎంతైనా స్వలాభంకనబడుతోంది..” అన్నాను.

“నిజమే! కీడెంచిమేలెంచాలి. అతడుగుటుక్కు మన్నాడంటే, దానికేం కావాలి? ఆ సొమ్ములో దమ్మిడియేనా నేను ముట్టానా? అంతా దానిపేర బ్యాంకిలో వేయించాను. లోకం నన్ను దూషిస్తోంది. ‘ముస్లిం వాడికిచ్చి దానిజీవితం నాకనం చెయ్యకపోతే, ఏనూతు లోనో గోడులోనో త్రోసీకూడదూ..’ అంటోంది పక్కంటి సూరమ్మ. అలాచేస్తే దాని జీవితం బాగు చేసినట్లవుతుంది కాబోలు. ముసలాడ్చి.. ఎక్కువగా మాట్లాడలేను. నామీదమాత్రం అన్యాయంగా కల్పించి వ్రాయకు..” అంటూ బరువుగాలేచి, మెల్లగా నిశ్చుమించారు వైకుంఠంగారు.

నలభయ్యో నెంబరు కనకాంబరంరంగు చిరకట్టుకుని వస్తోంది ఓజ్వస్యని. బహుశాః పాఠశాలకు వెళ్ళింది. దగ్గరకు వచ్చాక “ఏం? పాఠశాల! మీ నాన్న యిప్పుడే వెళ్ళిపోయారు..” అన్నాను.

“సరేకాని.. మీరు నే నాత్మహత్య చేసుకున్నానని ఎంగుకు వ్రాశారు? నన్నవమానపర్చడం మీకు న్యాయమేనా?..” దీనంగా ప్రశ్నిస్తోంది పార్వతి.

“బలవంతంగా మీ నాన్న నిన్ను ముసలాడికి కట్టబెడితే, నీకు ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని బుద్ధిపట్టలేదా?” క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చేసేను.

“మీరెంత కఠోరంగా మాట్లాడుతారండి. మా నాన్న నాకు బలవంతంగా వెళ్ళిచెయ్యలేదు నే నొప్పుకున్నాకే చేశాడు. నాకోసం అషకష్టాలుపడిన మా నాన్న సుఖంగా ప్రాణాలు విడవడమే నేను కోరేది. నాకిప్పుడు సుఖంగానే వుంది. మా నాన్నకు విచారం తీరిందికదా అని సంతోషిస్తుంటే; మీరు నేను కష్టాలుపడలేక నూతులు లోపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నానని వ్రాశారు. ఎంత అన్యాయం తలపెట్టారండి. ఏపాపము యెరుగని నేనా దొరికాను మీకు. చనిపోతే, మళ్ళాజన్మలో యింతకన్నా సుఖపడతానని గ్యారంటీ ఏమిటి? అలాంటి పాడుద్దేశాలు నాకులేవే..” పాత్రల్ని ఖూసిచేస్తే దెయ్యాలై పీడిస్తారని నాకు గట్టి నమ్మకమే కలిగింది. మతిపోతున్నట్లని పించింది. ఎలాగో నచ్చ చెబునామని.. “కథనలా శ్రేణిచేస్తేనే రక్తి కడుతుంది ఈరోజుల్లో సతీసావిత్రి సక్కుబాయి.. కథల్లాగ వ్రాస్తే, ఎవడు చదువుతాడు. కథ చదివిన తర్వాత పాఠకుడు కష్టాల కడలిలో పార్వతిని తల్చుకుంటూ వాపోతాడు. అప్పుడే సంఘంలో సంస్కరణకి అవకాశంవుంటుంది. విప్లవం బయబుడేరుతుంది..” అని నాసోదే ఏకరపుపెడుతున్నాను.

ఇంతలోకి “.. పారూ!..” అంటూ బాణంలాగ దూసుకువచ్చేడు వెంకన్నపంతులు. వాచ్ మేన్ కదూ కాకీ యూనిఫారం. తెల్లగా ముగ్గుబుట్టలాంటి తల. పంతలు భూకటిని పైకెత్తి, మీసం మెలిచేశాడు. అతనికో చెయ్యిలేదు కనుక ధైర్యంగా నిలబడ్డాను.

“నువ్వు ఏమన్న పెద్దమనిషివయ్యా! నాగుటించం తలా కల్పించి వ్రాశావ్..” మొదలుపెట్టాడు పంతులు.. “నాకూ మానసిక ప్రవుత్తున్నాయి. వర్కుషాపులో పనిచేస్తున్నప్పుడు, మీదనుండి ‘క్రయిన్’ ఫడి నా చెయ్యిపోయింది. నాకప్పుడు యిరవై రెండు సంవత్సరాలు. వెయ్యి రూపాయిలు ‘కాంప్లెషన్’ యిచ్చి, వాచ్ మేనుగా బదిలీచేశారు. నాకింతవరకూ మొండివాడి

బృహత్కథ

నని ఎవరూ పిల్లనివ్వలేదు. ఒక చెయ్యిలేనంతమాత్రానికి పెళ్ళిచేసుకునే అర్హతలేదుకాబోలు. వైకుంఠం స్థితి చూశాక నాకు జాలికల్గింది. పార్వతిని యిమ్మని అడిగాను. తండ్రి కూతురు అంగీకరించారు. పెళ్ళిచేసుకున్నాను. నేను మీలాగ కట్టానికమ్ముడు కాలేదు. ఐదువందలిచ్చి మరీ తెచ్చుకున్నాను పార్వతిని. మేమిద్దరం సుఖంగావుండడం నీకిష్టలేదేమిటి? మాట్లాడవేం?..” అని గర్జించాడు వెంకన్నపంతులు.

.. “నేనేకాదు ప్రపంచమంతా కోడై కూస్తోంది. కథకుడ్చికాబట్టి వ్రాశాను. మీరు బాధపడనక్కరలేదు. స్థాంపు అంటించంమరచి పోష్టుచేశాను. తిరిగివచ్చేస్తూ వుంటుంది. దాన్ని మీ ఎదుటే చించేస్తాను”.. అని సమాధానపర్చాను.

“పదవే పారూ! ఆ కథ పబ్లిష్ కాని వీడిభరతం పడతా..” అని పార్వతితోసహా వెంకన్నపంతులు వెళ్ళిపోయాడు.

నేనొక వేడినిబూర్పువిడిచి, కుర్చీలోకూలబడ్డాను.. “అంత సీరియస్ గా ఆలోచిస్తున్నావు.. లవ్ స్టోరీ వ్రాస్తావేమిటి?” అన్నకొండయ్య మాటలు విని ఆలపై కెత్తాను.

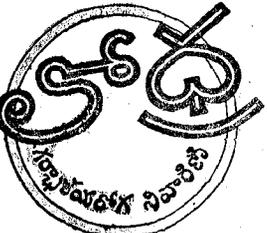
“బ్రదర్! ప్రేమకథ తెవడికి కావాలి. చూడు నాగరికత పెరుగుతున్నా, సంఘంలో ఎంతకుళ్ళువుందో. ఆ ముసలి వెకుంఠంగాడు కూతుర్ని ఐదువందలకు అమ్మేశాడుట. ‘సోషలిస్టిక్ పేట్రన్ ఆఫ్ సొసైటీ’లో కూడ, యిటువంటి రాతియుగపు చర్యలున్నాయంటే సిగ్గుసిగ్గు. వాస్తవికతను చిత్రిస్తేనే రచయిత పురోగమించగలడు. దీన్ని ఓకథగా వ్రాయి. అప్పుడు ఆంధ్రదేశంలోనీ కొక స్థానం. నీకు స్నేహతుడిగా నాకోస్థానం లభిస్తాయి..” అంటూ ఉపన్యాసం ప్రారంభించాడు కొండయ్య. ద్రాయర్ లోని కథను పైకి తీశాను.

.. “నేనసలు కథలు వ్రాయదల్చుకోలేదు..” అంటూ బేబిలుమీదనున్న కాగితాలను ‘పర్చు’న చించేశాను.

“ఏమిటండీ కలవరింతలు.. నిక్కాపంలాంటి చీరను గింపేశారు..” అని మా అవిడనగానే ఉలిక్కిపడ్డాను.

.. ఏవో పీడకల. పాతచీరగా.

ఆ రో గ్య
సౌ భా గ్య ము ల కు

త్రిలవ్రత్యేకమైన జబ్బులు.
హిస్టిరియా, మలబద్ధకము
తలనొప్పి, వెన్నునొప్పి
మొదలగు వాటి కిది వర
ప్రసాదము.

వి వ ర ము ల కు
కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మద్రాసు 14.

తెలుగు జిల్లాలకు ఏజెంట్లు:
శ్రీ సీతారామ ఆనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
బెజవాడ.